

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 4 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Meghívás.

Az aradvárosi szabadelvű párt elnöke, tekintetes *Tarjányi Vilmos* ur a párt elnökségéről lemondván, az aradvárosi szabadelvű párt tisztelt tagjai, az 1895-dik évi január hó 13-ik napján d. e. 11 órakor a *Krispin* teremben tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

Pártelnök választás.

Kelt Aradon 1895-dik évi január hó 7-én.

A végrehajtó bizottság.

Bizalmam az ősi erényben.

— Dr. Takácsy Sándortól. —

Arad, január 7.

A tenniforgó s megoldást még mind ekkoráig nem nyert kormányválság úgy közéletünk irányadó köreiből, a parlamenti pártok között, valamint a napi sajtóban is mélyreható mozgalmat idézett elő, mely fontos társadalmi kérdéseket is felölelt s a diskusziók keretében oly irányzatok is léptek föl a jogosultság több-kevesebb igényével, melyek a magyar nemzettestnek alkotmányos életünkben eddig döntő befolyással bírt tagoztatásától, a köznemesség örökébe lépett magyar középosztálytól eddigi szupremációját elvonni, illetőleg azt a szétlő álló két társadalmi osztály között felosztani igyekeznek.

A társadalmi tényezők idáig bevált, s a történelmi jogok természetszerű fejlődése által is legítimált egyensúlyának megbontására irányuló ezen veszélyes törekvésekkel szemben a magyar közvéleménynek okvetlenül állást kell foglalnia, s a feudal-klerikális fakció részéről az alkotmányon kívül álló reakciónárius tényezőknek, valamint a néppárt szervezése révén harczba vitt néptömegeknek mozgósítása ellen minden megengedett módon sikra kell szállania.

E végzetes és hazánk alkotmányos életének békés fejlődését veszélyeztető küzdelemben a magyar nemzet hazafias intelligenciája önkéntelenül az ő koronás királyának fenkölt alakja felé fordul tekintetével, ki már oly sok jelét adta kifogástalanul alkotmányos érületének s uralkodói bölcsességének, és a ki a társadalom szervezetét fenyegető válság megoldására most döntő befolyással bír.

Fájdalom, a válság felidézésében részes, vagy azt a szabadság vesztére és saját önző hatalmi törekvéseinek elérésére felhasználni akaró ádáz elleneseink szemmi féle fegyver használatától sem riadtak vissza, hogy céljukat elérjék, s e fegyverek között kétségtelenül legveszélyesebb egyszersmind leggyalázatosabb az,

melylyel a király és nemzet közötti szeretet és bizalomnak eddig érintetlen szálait akarják megsemmisíteni, s a király szívére a magyar nemzettől elfordítani. Epen azért alig lehet sürgősebb és fontosabb feladata a jövőnk kormányának s az ő támogatásában a nemzeti közérület megnyilatkozásának, mint a fejedelem és népe közötti viszony megerősítése és hova-tovább még szorosabbra fűzése.

„Bizalmam az ősi erényben.” Ezt a magasztos jeligét véste dicső királyunk kitörölhetetlenül ama szilárd kápocsra, melylyel a magyar nemzetet magához fűzte.

E mondást csakis a mi királyunk, az ő lovagias lelkének sugallatára, s az ő alkotmányos érzése mellett teheti jeligéjévé; s ha van nemzet, melynek közérülete e jelszónak megfelelni képes, úgy az magyar nemzet, melynek a joghoz, alkotmányhoz és ősi intézményeihez való törhetlen ragaszkodása eredményezhette egyedül azt, hogy mint idegen az európai népek sorában, egy ezredév viszontagságai közt fen tudta tartani magát. Milyen az ősi erény, mennyire nem vesztett az ki a magyar nemzetből a sorsnak évszázadokon át különböző irányból jövő csapásai alatt, arról meggyőződhetni több alkalma senkinek sem volt, mint a Habsburg háznak.

A magyar nemzet története a Stillfriedi mezőn lép először érintkezésbe a fenséges uralkodóház történetével, akkor, midőn a kunok s a magyar felkelt nemesség királyával élén, Ottokár cseheit letiporva a Habsburgoknak az osztrák herczegséget megszerzi. Azóta — immár hatszáz évnél több — a Habsburgház mint ellenség, mint szomszéd és mint uralkodója, a magyar nemzet loyaltásáról meggyőződni elég alkalmat lelt. Meggyőződhetett a nemzet loyaltásáról akkor is, midőn annak kisebb nagyobb része ellene fegyvert fogott. Nem voltak a nemzet ellentállásai illoyalisak, nem voltak a korona és alkotmány ellen irányzottak. Hiszen a nemzet végtelen erős közjogi s alkotmányos érületénél fogva — mely a vérszerződés két pontjától kezdve máig, minden törvényében nyilvánul, sőt nyilvánult már akkor, mikor a többi európai nemzeteknek e közjogi distinctióról még elméleti fogalmuk sem volt — különbséget tett az uralkodó személye és a szent korona jogai közt.

A fejedelemet és királyt mint egyént semmi, a szent koronát minden uralkodói jog illette, mely uralkodói jogokkal szemben a »szent koronát« kötelezte a szabadságjogok és a nemzetnek az uralkodói hatalomban való résztvételi joga. A magyar nemzet ezen felfogását fejezi ki a magyar közjog a »szent korona jogai«-ról szóló részében.

A korona jogai ellen nem vétett soha a nemzet zöme. A koroná volt szemefénye a nemzetnek, melyről számos törvénye gondoskodik, melyért ha jogosulatlan kézbe jutott, véres háborút viselni is kész volt. Mutat fel a történelem eseteket, hogy a korona jogai ellen egyes pártosok szentségtörő kezét emeltek, de hogy a nemzet zöme annak jogos gyakorlatával szemben ellentállást fejtett volna ki, erre eset nem volt.

A politikai nemzet többsége — 48 előtt a köznemesség, 48 óta az intelligens közép osztály — amint tiszteletben kívánta tartatni a nemzet szabadságát, úgy tiszteletben tartotta a korona jogait. A nemzet ezen többsége, ha néha hosszabb időn át hatalmát nem mutatta is, ha mintegy erejének öntudatában, az uralkodó, vagy a túl erőre emelkedett főnemesség tulkapásait türte is, mindig bírt elég politikai érzéssel, hogy kellő időben fellépve, a hatalommal visszaélőket a törvény korlátai közé szorítsa, s ősi alkotmányának érvényét szerezzen.

Nem a főurak, a köznemesség volt az, mely a királyság s a nemzet jogait egyaránt biztosító aranybullát megalkotta. Nem a főnemesség, a Csákok, Németújváryak, Aporok választották meg Róbert Károlyt, ki az országra békét hozott, de a köznemesség. Nem a főurak segítették, nem a Báthory, Garák, Ujlakyak, Czilleyek, Giskrák, Brankovicsok, támogatták a köznemességből erényeinél fogva kiemelkedett Hunyadi Jánost, nem az ő banderiu- maikkal — a köznemesség felkeltjeivel — vívta ez legdicsőbb csatáit. Midőn a nemzet hanyatló helyzetében királyt nem tudott választani, midőn az előre nyomuló ozmán hatalom végveszélylyel fenyegette az országot, nem széthuzó önző főurak választották meg a legnagyobb — oly nagy magyar királyt, hogy nevéhez a történelemnek nem is kellett a nagy nevet fűzni — Mátyást, de a Szilágyi Mihály vezérlete alatt összesereglett köznemesség. A főurak II. Ulászlót választották utódul.

Nem a főurak, hanem a Verböczy köznemes szavára hajló köznemesek erőszakolták ki a tripartitumot. A nagy királynő Mária Terézia védelmére főurak és köznemesek együtt keltek; az elsőké volt azonban a jutalom kilátása, az utóbbiaké az alkotmányos király iránt teljesített kötelesség tudata.

Napóleon ellenében 1809-ben nem a főurak, hanem a megyénként felkelt nemesség vonult ki a győri csatába, magával hozva ősi erénynyel az ősi és azért használhatlan fegyverét.

A szabadság gyújtó szava 48-ban is a köznemességnél talált nagyobb visszhangra, ők áldoztak többet, a szomorú harcz ő közöttük szedte legtöbb áldozatát, de viszont ők is voltak azok, kik az

örökre gyászos emlékü harcz után, akkor midőn magyar fegyver a magyar alkotmány védelmére többé nem volt, a békeséges ellentállás utján vetették latba erejüket, s a köznemességből való Deák Ferencz alatt mély politikai belátással a pragmatika sanctióig visszanyulva megalkották a kiegyezést.

A nemzet ereje a volt köznemességben, a mostani középbirtokosságban és polgárságban rejlik; a nemzet felsőbb főuri elemei alkotmányhűségükben változtak. Ki ide, ki oda, ki hol ide, hol oda huzott. A Báthory, Bocskay, Bethlen, Rákóczy időkben a főnemesség a dunántul Bécshez, tisztántul Erdélyhez huzott, csak a köznemesség ragaszkodott itt is ott is az alkotmány és szabadság jogaihoz.

A koronához s az alkotmányhoz hű nemzetet most is a középosztály képezi, a középosztály, mely a Wekerle kormányt, mint az eddig legmunkásabb kabinetet, szabadelvű eszméivel együtt lelkesedéssel támogatta. A középosztályon felül álló társadalomból toborzódnak a feudalklerikálisok, míg az alább álló rétegekből kerülnek ki a 48-49-iki függetlenségi irány hívei. Aki Magyarországon nyugalommal kormányozni akar, sem fent sem lent támaszt nem kereshet, az csak a koronához őszinte, mély ragaszkodással viseltető, de egyuttal az alkotmányáért a végtelékig ragaszkodó középosztályra támaszkodhatik.

A Wekerle kormány bukása azért hat oly leverőleg a nemzetre, mert érzi, hogy a nemzet középosztályán, a nemzet zömén kívül eső tényezők hatása befolyásának következménye.

Lehet valaki barátja vagy ellensége a fennállott kabinetnek és szabadelvű egyházpolitikájának, de nem lehet magyar érzésű ember az, aki mély megdöbbenéssel ne szemlélné, hogy lehetséges az, miszerint egy kormány a törvényhozás többsége által nemcsak elfogadott, de majdnem erőszakolt törvények keresztül vittele folytán elvesziti a korona bizalmát.

Jól tudjuk, és mélyen átérezzük, hogy a koronának, a jelenlegi kormány iránti bizalmatlansága egyik forrása a tulságos mértékben üzött Kossuth tüntetések. Am a nemzet nem lehet hálátlan nagyjai iránt, még ha politikai nézetüket legnagyobb részben nem is osztja, nem lehet hálátlan az egykori érdem iránt, még ha utóbbi tévedéseit teljesen belátja is, és ezen elv szem előtt tartásával a kormány nem járhatott el másképp. De Ő felsége, az ország királya, a nemes lelkű, magyar gondolkodású fejedelem, szemet hunyt volna gyermekei tulzása felett, ha nem találkoztak volna olyanok, kik a Kossuth Lajos gyászünnepele alkalmából felmerült tüntetéseket használták föl arra, hogy a kabinetet tehetetlenséggel vádolják. A nemzet nyilatkozott a kormány mellett; nyilatkozott a szabadelvű óriási tüntetés alkalmából, s nyilatkozott a képviselőház többségében; s a korona mégis megvonta bizalmát a kormánytól.

Megvonta bizalmát, mert azok, akik közelebb állanak hozzá, mint a közép osztály emberei, mint a nemzet képviselői, a szabadelvűségnek a főrendek és udvari körök között találkozó ellenségei, kik a nemzet közakarátát maguk sem ismerik jól, tévesen informálták.

A fennálló válság tünetei aggasztják a nemzetet, aggasztják, mert annak kuforrá-

sát nem az összes nemzet képviselőiben, a képviselőházban, hanem azon kívül álló tényezőkben, az aristocratico-clericalis irányban látják: de a mint Ő felsége jelszavát megnyugvással intézte a nemzethez, hogy: »Bizalmam az ősi erényben« úgy szólal meg a nemzet hű ragaszkodással: »Bizalmam a királyban, bizalmam bölcsességében, alkotmány-szeretetében.«

Ő Felségének uralkodása alatt félreértés fordulhat elő, de sem az alkotmányosság, sem a parlamentarizmus elvét, sem a szabadelvűséget félteniük nem kell mindaddig, míg mi magunk azok mellett kitartunk.

Helytelenül informálhatják a királyt az arisztokraták és klerikálisok, de Ő Felsége, a ki bölcs belátással megösmerte, hogy van a magyarban »ősi erény«, fel fogja rövid időn ösmerni azt is, hogy ez ősi erény, ez ősi ragaszkodás a korona és alkotmányhoz ott lakik az egész nép szívében s nem egyes főrendek, nem udvari emberek lelkében lobog magasabb lánggal. A felismerés ideje ha meg jön, a téves értesítők el lesznek utasítva, a király Ő felsége meg fogja érteni a nép nagy többségének nemcsak akarátát, de érzületét is, és utóbbit méltatva, érvényt fog szerezni a nemzet óhajának még a saját vérünkéből valók ellen is, kik a magyar nép és korona közötti egyetértést meg akarnák zavarni.

»Erős várunk nekünk a király.«

BELFÖLD.

A pápa és a magyar egyházpolitikai törvények. Rómából távirják a „N. Fr. Presse“ utján: A diplomáciai jegyzék, melyet a római szent-szék a magyar egyházpolitikai törvényekre vonatkozólag kibocsájtani szándékozott, elmarad. Ellenben a hercegprímás abban az irányban nyert utasítást, hogy ne csináljon akadályt, a katolikusoknak az egyházpolitikai törvényjavaslat elleni izgatás tekintetében, hanem csak arra legyen gondja, hogy ez az izgatás semmiféle törvénytelen ségre ne vetemedjék és hogy a katolikus sajtó komoly és méltóságos magatartását, melyet azonban eddig sajnosan nélkülözött, megőrizze.

A válság.

— Ujabb hírek. —

Vasárnapi dátummal a következő táviratokat vettük a fővárosból:

Budapest, jan. 7.

A fennforgó miniszterválságra vonatkozólag a döntés ma sem történt meg. Ő Felsége a mai nap folyamán ismét több kiváló politikusnak nézeteit hallgatta meg a helyzet felől és e kihallgatások Ő Felségénél holnap folytatattak. Csak azután fog a kabinetalakításra vonatkozó legfelsőbb megbízás bekövetkezni.

Dél előtt 11 órakor Szilávy József, a főrendiház elnöke — 12 órakor Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke, — 1 órakor Széll Kálmán képviselő, is kettőkor Khuen-Héderváry Károly gróf, horvát bán fogadtattak külön kihallgatáson.

Ő Felsége mostani itt tartózkodása alatt általános kihallgatásokat is fog adni. Ezen általános kihallgatások elseje — mint értesültünk, — csütörtökön január 10-én, dél előtt 10 órakor fog a budai várakban megtartatni.

Mária Valéria főhercegnő, — mint értesültünk — holnap délután két órakor érkezik hosszabb tartózkodásra Lichteneggből Budapestre.

Az újabb híreket távirati rovatunkban hozzuk.

Khuen-Héderváry gróf

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti levele. —

Budapest, január 7.

Előkelő politikai forrásból kapjuk az alábbi levelet, mely most az aktualitás jellegével bír.

Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán eddigi államférfi pályáján az ő politikai hadiszereinek fegyvertára csak a magyar állam-művészet diplomáciai hagyományainak volt megfelelő és mindenekelőtt a magyar parlamentarizmus becületes alkalmazásából állt. 1883 előtt a kisebbségi terrorizmus erőszakoskodó rendszere a horvát országgyűlésben körülbelül a bolgár szobránye, vagy a szerb skuptina parlamenti rendetlenségének színvonalára süllyedt. Khuen-Héderváry gróf kizárólagos érdeme az, hogy a magyar alkotmányos szabadság és szabadelvűség gyakorlati propagandája által a zágrábi országgyűlésben meghonosította a kölcsönös jogtisztelnek régi magyar parlamentáris hagyományait. A politikai hazaárulás és magyargyűlölet frakciója ennek folytán megszünt létezni Horvátországban. A Stárosevics-fanatikusok elvesztették minden befolyásukat, az ugynevezett magyarellenes Strossmayer klik pedig teljes tehetetlenségének tudatában már csak néhány, nagy fáradtsággal összerzedett képviselői mandátummal képes a horvát nép által figyelemre sem méltatva, népszerűségét vesztetten tengődni.

Ezeket a sikereket Khuen-Héderváry gróf csupán parlamentáris és alkotmányos eszközökkel érte el. Sikereit a közigazgatás javítása, a hivatalnokikarnak purifikálása által konszolidálta, a melyet 1883-ban számalmas állapotban vett át, míg ma a horvát hivatalnoki kar már tökéletesen megfelel egy igazságos és népszerű közigazgatás követelményeinek. Ami a bannak magyar felfogás szerint különösen becsületére válik, az, hogy Horvátországban a közvéleményt, a zágrábi és az egész vidéki sajtót Horvátországban és Szlavóniában meg tudta nyerni Horvátországra épp úgy, mint a magyar államra áldásos és békeszerző politikájának közhasznú csejjei számára. — Ama szokásban, hogy a sajtó közegeivel loyális őszinteség és szeretetreméltóság által kitűnő érintkezést tart fenn, nézetünk szerint szintén egyik bizonyítéka van annak, hogy Khuen-Héderváry gróf, tizenkét évi zágrábi működése dacára, testestől-lelkestől őszintén szabadelvű, korszerű, magyar államférfi maradt.

Különbben tudják azok, a kik reudes hivatalos érintkezésben állnak a bannal, hogy kevés olyan magyar államférfi van, a ki a magyar pártviszonyokról mindig oly jól, a legbensőbb részletekig hatolva, lenne értesülve, mint Khuen-Héderváry gróf.

Az az ítélet, melyet a grófnak egy politikai ellenfele, egy igen konzervatív magyar arisztokrata nem régebben mondott felőle, becsületére válik Khuen-Héderváry grófnak. Szó szerint adjuk az illető nyilatkozatot:

„Khuen-Héderváry gróf a legmakacsabb, elveihez leghűbb szabadelvűséggel bíró tory-reformer. Ránk nézve főleg veszedelmes, mert személyes hódítóképessege által nemcsak a képviselőházban, hanem a főrendek közt is új párt híveket fog magának megnyerni. Ily ellenféllel azonban ennek dacára végre is lehetséges lesz egy modus vivendi, mert Khuen-Héderváry makacs szabadelvű ellenfél ugyan, de meg van neki az a jó tulajdonsága, hogy az adottsót minden körülmények közt megtartja, a mi ritka tulajdonság. Igéreteket nehéz tőle nyerni. Igy pedig el lehet róla mondani, hogy többet megtart, mintsem ígért. Ezt már 1875-ben, győrszigeti képviselővé történt választásakor és rövid győri főispánsága alatt bebizonyította. Barátaim, az ő politikai ellentelei, ott is kénytelenek voltak elismerni, hogy sokkal többet tett, mint ő maga ígért és barát és ellenség tőle várt.“

IDÓJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 748.8 milliméter, délután 2 órakor 748.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 2.5, délután 2 órakor C° + 4.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 6, délután 2 órakor DK. 7.

Felhézet: reggel borult, délután borult. Csapadék az esté-
bi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött
műiratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 8. —

Borus. — Fagyponthoz közeli hőmérséklet. — Hó.

Városi közügyek.

Arad a múlt hóban.

— Polgármesteri jelentés. —

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Az 1894. évi december hóra vonatkozó
jelentésemet van szerencsém a következőkben
előterjeszteni.

A közegészségügyi viszonyokban
az előző havhoz arányitva hanyatlás állott be.
A ragályos természetű betegülések szaporod-
tak, s a halálások száma is 5-el növekedett.
A felmerült betegülések közül a hurutos és
gümőkóros légző szervi bántalmak és a csusz
leggyakrabban jelentkeztek. A kanyaró- és
difteritis járvány növekedett. Bejelentve volt
kanyaró 109, difteritis 38. A kanyaró halálo-
zást nem idézett elő, a difteritis betegek közül
azonban 10 elhalt. Difteritisben kor szerint
betegült: 1 éves 3, 2-5 éves 19, 6-10 éves
14, 11-15 éves 1, azonfelül 1, város részek
szerint: a belvárosban 19. Pernyáiban 7,
Sarkadban 6, Ujtelepen 2, Gájban 4. Vérsavó-
val orvosoltatott 25, ezek közül elhalt 5. A
torokgyík 1 halálos végű esettel jött elő. Más
fertőző kóralakok közül a typhus 1, a bárány
himlő 7, a vörheny 2 esettel volt bejelentve.
A trachomás betegek száma volt november
hó végén 7, szaporodott 2, gyógyult 1, maradt
8, a kórházban kezeltetik 3, idegen 8. Elhalt
összesen 104 egyén, 57 férfi, 47 nő, az elhaltak
között helybeli 88, idegen 16. Baleset követ-
keztében meghalt: 1, öngyilkosság előjött 2,
halva született 12. A városi lakosság halá-
lozási évi aránya 1000: 23.9. A megyei kó-
rházban ápolatott 369 egyén, az izraeliták
kórházában 13, összesen 382, ezek közül gyó-
gyult 167, javult 30, meghalt 21. Az ápoltak
között helybeli illetőségű volt 35.

A népszámlálási viszonyok kielégítő-
nek jelezhetők. A születések száma a múlt
havinál 42-vel a halálásokénál pedig 71-el
nagyobb volt. Elve született 159 gyermek, 86
fiú, 73 leány, törvényes 138, törvénytelen 21.
A születések évi aránya 1000: 39.06. Házasa-
ság kötöttetett 13.

A személy és vagyonbizton-
ság nagyobb mérvű bűnesetek által megza-
varva nem volt. A 45 esetben felmerült kisebb
tolvajlás tettesei 30 esetre nézve kinyomoz-
tattak. A kihágási bíróságnál november hóról
elintézetlen maradt 5 ügy, december hóban
befolyt 199, elintézés alatt állott összesen 204,
ebből elintéztetett 172, a bíróságokhoz átlé-
tetett 30, tárgyalás alatt maradt 2. Letartó-
ztatott részben előállított 84 egyén, ezek
közül elítélteztett 81, a bíróságoknak átadatott
3, kiutasított 9. A kapitányi hivatal hatás
körébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyal-
tott és elintéztetett 81. Letartóztatva volt 57
egyén, eltolonczoltatott 33, rendőrileg büntette-
tett 24.

Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett
706 bejelentés és 717 gyári munkás. A vendég-
lőkben szállva volt 908 utas. Szolgálati viszony-
ból eredő panasz tárgyalatott 18, büntettetett
11 oseléd. A kapitányi hivatalnál mint ipar-
hatóságnál iparjogositványt nyert 8 iparos, 9
kereskedő, iparát áthelyezte 2 kereskedő, meg-
szüntette 6 iparos, 4 kereskedő. A tanoncz
lajstromba bejegyeztetett 3 iparos 4 keres-
kedő tanoncz; felszabadult 2 iparos 4 keres-
kedő tanoncz. A tanviszony megszűnt 4 keres-
kedőnél. Iparkihágási ügy tárgyalatott 3,
büntettetett 5 iparos, 6 segéd. Munkakönyvet
kapott 12 segéd azzal jelentkezett 11.

A városi szegény poldában
elhelyezett volt 62 egyén, kibocsájtott 3,
december hóban felvétetett 5 maradt a hó
végén 64. Elelmezésükre 1968 adag melegétel
és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki.
Havi segélyben részesített szegények száma
volt 183, december hóban felvétetett 16, a
segély megszüntetett 3-nál, maradt a hó végén
196. A város közönsége által tartott árva és
lelenez gyermekek száma volt 57. Nema város
közönsége által tartott dajkaságba adott gyer-
mekek száma volt november hó végén 144.

december hóban bejelentetett 7, anyjának
visszaadott 1, maradt a hó végén 149.

(Vége következik.)

Téli regge.

— Ahogy megtörtént. —

Esti 10 óra. Bugó szél kergeti a havat.
Férje karján jön ki a színházból az asszonyka.
Arcát jól beburkolja, hogy az éles hópelyhek ne
csókolhassák a rózsás ajkakat. Az elcsuszás ellen
a kedves erős karja a biztosító.

A minorita-templom elé kiérve, nagyon is
bizalmaskodni kezd a csintalan szél, bekukuc-
kálván a felső köpeny prémgallérján. A férj le-
huzza kalapját, az asszonyka eldugja szemét is s
igy nem látják, amint egy idegen férfi közvetlen
mellettük küzd a hóban való járással.

A férj most gondol egyet; lehajol, hogy
fölgyúrje nadrágja alját. E mondatánál az ide-
gen férfi meggyorsítja lépteit, úgy hogy futásnak
is beillett volna. A férj, amint ismét fölveti fejét,
igen furcsát lát akkor. Az asszonyka ugyanis sza-
lad utána a futó férfinak s megfogja hátul a ka-
bátját, így szólván:

— Ne siess úgy, hiszen nem tudok veled
tartani.

Az idegen férfi ekkor visszafordul, — épen
gázlámpa alatt állottak s zavartan tekint a nőre.
Ez észrevevén a tévedést, fölsikolt és elpirulva
fordul vissza a dühösen rohanó férjhez, akinek
haragja természetesen azonnal elmúlik, amint meg-
tudja a tévedést.

A pajzán hópelyhek pedig kaczagva röplének
tova az éjben . . .

HIREK.

Január 8. Kedd. Róm. kath. naptár: Szűrény. — Pro-
testáns naptár: Szűrény. — Görög-keleti naptár (deczem-
ber 27.): István vértanu. — A nap két 7 óra 48 perc-
kor, nyugszik 4 óra 25 perccor.

Szabadságharozl emléktárgyak országos muzeuma
(színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap dél-
előtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.
Köloscy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton
8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári
iskola, földszint.

Január 9. Aradváros köztörvényhatósági bizottságá-
nak rendes havi közgyűlése délután 4 órakor.

Január 12. Waggongyári munkások táncvizsgálma
(Waggongyári vendéglő.)

Január 12. Menyecske-bál Schór Albert vendéglő-
jében.

Január 14. Aradmegye első évnegyedes közgyűlése.

Január 16. Aradmegye és Aradváros közigazgatási-
bizottságának ülése délelőtt 9, illetve délután 4 órakor.

Január 20. Az aradi könyvtárművelés táncvizsgálma
a „Fehér kereszt” szálloda nagytermében.

Február 2. Iparos-fjak bálja (Iparosház.)

Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Kris-
pin-teremben.

— Személyi hír. Boros Beni orsz. kép-
viselő, az arad-csanádi egyesült vasutak vezér-
igazgatója, tegnap reggel kiutazott Mezőhegyesre,
a gazdák ottani gyűlésére.

— A hivatalos laphöl. A király bezenyei
K r ó n e r - K ü f f n e r Ernő Moson vármegyei
földbirtokos és lötenyessbizottmányi elnöknek, a
közügyek terén és különösen a gazdasági ügyek
előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül,
a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adomá-
nyozta.

— Fémipari szakiskola Aradon. A minisz-
ter — mint az „A r a d i K ö s l ö n y” levele-
zője írja — az Aradon tervezett fa- és fém-
ipari szakiskola építését jóváhagyta. Az
épület ötven év után a város tulajdonába
megy át, s a miniszter az épületbe elhelyezett
pénzösszegnek csak amortizacionális kama-
tait kívánja törlesztésül.

— Házilurak figyelmébe. A hirtelen beállott
olvadás, mint már egy majdnem áldozatot
követelő eset igazolja is, nemcsak kellemet-
lenné, de egyúttal veszélyessé is kezd válni.
Mindaddig, míg az emeletes házak tetején a
reahullott hó tiszta fehéren csillogott, szinte
jól esett a sétálóknak gyönyörködni a tél
eme különösségében, de most az olvadás alatt
veszélyessé kezd válni ez a hó. Epen vasár-
nap este történt, hogy a Zrinyi-utca sarkán

egy uriember majdnem áldozata lett a meg-
csuszamlott és a tetőről lehullott hótömegnek.
A házi urak kötelessége tehát, hogy ettől a
kalamitástól a tételőkat megóvják az által,
hogy a házak tetejéről a hó a lehető legrövi-
debb idő alatt eltávolíttassék.

— A közgyűlés tárgysorozatához. A ja-
nuári városi közgyűlés tárgysorozatához még
a következő sorokat vettük: 31. Hadanyák
József alszámvevő kérvénye nyugdíjaztatása
iránt. 32. A tanács jelentése a cselédkiházasi-
tási alap odaitételese iránt javaslatot tevő bi-
zottság megalakítása iránt. Arad, 1895. január
7-én. Kiadta Institóris főjegyző.

— Az evezősök estélye. Az aradi „M a-
r o s, e v e z ő s e g y l e t” tagjai szombat este
társas összejövetelt rendeztek, melyben V á-
s á r h e l y i Béla elnökle alatt, mintegy öt-
venen jelentek meg. A regattisták elhatároz-
ták, hogy az egyesületi szellem fejlesztése
érdekében egész télen át minden két hét-
ben rendeznek ilyen társas összejöveteleket.

— Aradi műépítész sikere. Maros vásár-
helyről írja levelezőnk: A laktanya bizottság
az itt felépítendő lovassági laktanya építésének
vezetésével J i r a s z e k Lajos, aradi műépi-
tész bizta meg, ki az épület tervrajzait is
készítette.

— Az átvonuló katonaság élelmezése. A
m. kir. honvédelmi miniszter által a os. és
kir. közv. hadsereg és a m. kir. honvédség
legénységének átvonulása alkalmával a száll-
lásadóktól kiszolgáltatandó étkezésért való té-
ritési összeg tárgyában kiadott körrendelet
szerint ez a térítési összeg A r a d városára
és a Tiszán tuli részekre 19 krajczárban álla-
pított meg a folyó évre.

— Szomorú hír. Allami tisztviselők figyel-
mébe ajánljuk a magyar állami tisztviselők
végrehajtó bizottságának következő nyilatko-
zatát:

A közel múltban néhány fővárosi napilap
örömhírképpen közölte, hogy a négy utolsó rang-
osztályba sorozott államtisztviselő 15 évi szolgál-
lat után 100, 20 évi után 200 forint nyugdíjba
besszámítandó személyes pótlékot fognak élvezni,
melyet részükre január 1-től ki is fognak utal-
ványozni. Mintán kartársaink, fővárosból és v i-
d é k r ő l e tárgyban kérdést intéztek hozzánk,
a legilletékesebb köröktől nyert információk alap-
ján értesíthetjük az illetőket, hogy az a hír nem
a magyar állam tisztviselőire, hanem az o s z t-
r á k állam tisztviselőire vonatkozik.

— Lövészek bankettje. Az aradi lövés-
egylet tagjai vasárnap társas estélyre gyűltek
össze a „Jó pásztor”-hoz ozimzett vendéglő-
ben. Az estélyen mintegy hatvanan vettek
részt, az élőkön M ü l e k Lajos dr. orsz. kép-
viselő, fölvésköz-mesterrel, kire több pohárközön-
töt mondottak. Az estélyt különben igen sok
felköszöntő fűszerezte.

— Csödbbejutott kereskedő. Az aradi kir.
törvényszék tegnapi ülésén F l e s c h Ignác
aradi kereskedő ellen a csödböt kimondotta,
csödbbiztosul G r o s s Endre drt, tömeggond-
nokul pedig P r e k u p á s Illést drt. nevez-
te ki.

— Pénzügyigazgatóság Makón. Báró A m e-
l i n Viktor pénzügyminiszteri osztálytanácsos
L o n o v i c h József csanádmegeyi főispán-
hoz levelet intézett, melyben tudatja, hogy
legközelebb Makóra érkezik alkalmas ideigle-
nes helyiség kibérlése végett, mintán arra való
tekintettel, hogy október hó 1-én a pénzügy-
igazgatóság felállított, már most kellő előre
helyiségről gondoskodni.

— Casimier-Perler nagyatyjáról a polgár-
király Lajos Fülöp híres miniszteréről je-
gyezte föl az öregebb D u m a s Sándor a kö-
vetkező epizódot: A királyné, Adelaide asz-
szony, a király nővére és az orleansi herczeg
nagyon főbíbosszokdottak azon, hogy ép Pe-
rier lett a miniszterelnök, a kinek a jellemé-
től félték. — 1831. márczius 21-én, a mi-
kor az új miniszterelnök bemutatásra az
udvarhoz ment, nagyon furcsa fogadtatás-
ban részesült. Az udvaroncok nevettek, az ad-
jutások egymás füliébe sugtak, az orleansi hg-
hát fordított az érkezőnek. Adelaide asz-
szony és a királyné fagyosak voltak, csupán
a király mosolygott a terem háttérében, ba-
rátságosan. De hogy hozzájuthasson, Casimir-

Perier előbb kénytelen volt elhaladni ellenségei között. Nem rettent vissza, egyenesen a királyhoz ment és így szólt:

— Felség, titkos kihallgatást kell kérnem!

— De miért, az isten szerelmére! kiáltott föl meghökkenve a király, amikor miniszterével a mellékszobába vonulva, az azonnal elbocsajjtását kérte.

— Sire, válaszolt Perier magánkívül, ellenségek a klubokban, ellenségek az utcán, a kamarában, ez mind hagyjék, de ellenségek az udvarnál, amelynek rendelkezésére bocsajtottam magamat, nevemet egészen, ez sok. Megvallom, ennyi gyűlölettel szemben gyengének érzem magam.

A király, ki jól tudta, miért háborodott föl Perier, egész rábeszélő képességét latba vetette, de a miniszter nem tágitott, mire a király tíz percz meggondolási időt kért, mely alatt elővette nővérét, fiát és feleségét és lelkükre beszélt, hogy milyen nagy szüksége van Perierre. Azután karontogta a minisztert és belépett vele ismét a terembe. Ott ezalatt a hangulat teljesen megváltozott. A királyné nagyon kegyes volt. Adelaide asszony elővette legnagyobb szeretetreméltóságát, az orléansi hercegeg barátságos mosolylyal közeledett a miniszterelnökhöz. Az adjutánsok csoportokban álltak, minden pillanatban készen hódolatuk jelét adni a miniszterelnök iránt, az udvaronczok ajkán pedig alázatos mosoly lebegett. Fényesebb elégtételt Perier nem kívánhatott és így megtartotta tárcáját.

— A katonák mákostésztaja. Legutóbb már a delegációkban is felpanaszolták azt, hogy a katonák nem kapnak vacsorát. Bizony a kaszárnyában nem éppen gazdag menü az altató dal: mindössze rántott-leves jár ki a legénységnek ilyenkor, éppen úgy, mint reggel. Most a hadügy-miniszter úgy gyarapítja a fegyveres erőt, hogy a rántott levest igen takarékosan megtoldotta. Elrendelte, tudniillik, hogy ezental — egyelőre hetenkint egyszer — mákostészta is kapjon esténként leves után a legénység. A katonai naptár ilyenformán új ünnepnapokkal szaporodott.

— Összegegett gyermek. A szülői gondatlanság okozta kronika ismét gyarapodott egy esettel. Tegnap délután egy másfél éves kis leány, Benedek Mária ivott marólugót, s ennek következtében az egész belseje összegegett. A gyermek a gyorsan alkalmazott orvosi segély folytán már túl van a komoly veszélyen.

— Gótok sirja a hegyallján. Tarozalón (Zemplén.) a honfoglalás előtti időkbeli gót sírokat ástak fel. Most azt jelentik, hogy a tarozali hegyoldalon talált sírok egy része gót származású, a más része meg a török hódoltság korából való, a mit az is bizonyít, hogy a csontvázak arccsal lefelé fordítva fekszenek. A két gót eredetű sír egyike valami előkelő vezérembernek a sirja lehet, mert a csontmaradványok mellett talált kard markolatán ezüst ozífrázatok, ezekben drága gyöngyszemek is voltak. Alul a ló csontváza, ezen és felül az ember csontmaradványa feküdt. Fájdalom, hogy ezek az értékes leletek sok más egyébbel együtt elkallódtak. A másik ilyen gót sír még nincs feltörve. Az íreg bejáratát súlyos márvány-kölap zárja el. Mi minden nagy érték rejtőzhetik a sirban, majd csak a műregész fogja megmondani, ha ugyan addig, míg ide vetődik, ennek a sirnak is hült helyét nem találja. A nemzeti museum igazgatósága habár a lelet immár köztudomású, idáig semmit sem tett a nagyértékű régi kincsek megmentésére. A külföldről azonban máris nagy érdeklődés mutatkozik a leletek iránt. A krónikás még megjegyzi, hogy az előbb említett gót sírtól pár lépésnyi távolságra találtak egy gyalogos vitézt beütött koponyával, csontváza mellett vas-nyílhegy maradvánnyal.

— Lopás hatvan méter magasban. Rouenben egy szobrásznak igen szép apró gótkus szobrokat kínáltak megvételre. A szobrász föltétlenül meg is kötötte az alkut, de előbb tudakozódni akart a szobrok eredetéről. S a szobrokról a művésznek és a hatóságoknak könnyen érthető meglepetésére kiderült, hogy azok a székesegyházról valók. A nevezetes az, hogy a szobrok hatvan méter magasságban állottak a székesegyház egyik bejáratának oszlopán. A tolvajnak, a ki lelopta őket onnan a magasból, nemcsak hallatlan vakmerő embernek kellett lennie, de rendkívül ügyes mészáros is, mert csak a kiálló díszítésekbe kapaszkodva és mélyedésekbe lépve kuszhatott fel;

ha csak egy pillanatra is elfárad vagy megoszik a kapaszkodó keze, vagy csak a legkisebbet is félre lép — halál fia. Még az is megnehezíthette a vakmerő vállalkozást, hogy a tolvaj — a ki legközelebb bizonyosan a oszlopokat fogja lelopni az égről — csak éjnek idején hajthatta végre a páratlan lopást.

— Eltemetett falu. Párisból telegrafálja tudósítónk: A Tarascontól mintegy huszonöt kilométernyi távolságra, egy hegy tövében fekvő Orlu falut csütörtökön borzasztó katasztrófa érte. Egy óriási hólavina majdnem az egész falut eltemette. Mivel a táviró-összeköttetés s a vasuti közlekedés a folytonos hóviharak következtében megszakadt, a katasztrófáról csak szombaton értesítették a szomszéd Foix községet, honnét katonaságot küldtek az eltemetett faluba. Ezek azonban bár nyomban elindultak, csak vasárnap délután értek a veszedelem színhelyére s legott hozzáfogtak a mentéshez. Tizenöt embert halva ástak ki a hóból, nyolcz sulyosan megsérült. A házak legnagyobb része elpusztult. A lavina, mint jelentik, más helyeken is nagy pusztításokat tett. Így a többek közt Bertignanban, a hol öt embert temetett el, a kik megfagytak a hó alatt.

— Éléskamara-felszerelések. Miután beállottak a tartós és egyenletesen hideg napok, a tolvaj urak is törekszenek ellátni kellő mennyiségű sertéshussal éléskamráikat. Így aztán a sertéshus tolvajlások napirenden vannak. Levelezőink három ilyen esetet tudatnak lapunkkal: Reok István antalházi lakostól a mult hét folyamán 6 kis malacot loptak el; ugyancsak Dumitru Zsiga antalházi lakostól két hizott sertést loptak el. A nyomozás folyamán kint, hogy az említett sertéseket és malacokat egy konzorzium tulajdonította el, amelynek a tagjai: Puly Filimon, Mihók Juon, Tyoka Juon és Tyoka Györgye venyesdi lakosok. Mind a négy alakot átadták a büntető bíróságnak. — Eredmény nélküli volt a nyomozás a harmadik esetben. Székudvaron nyanis Kriszán Páveltól az éléskamra erőszakos feltörése után nyolcz kiló sertéshust lopott el valamelyes tolvaj aki sorát semmi esetre sem fogja elkertülni.

— Beoltás az elmebaj ellen. Egy bécsi lap azt a szenzációs újságot közli, hogy Wagner lovag, a bécsi orvosi egyetemen az elmebeteg tanára, elmebajos betegeit beoltással gyógyítja és pedig szép sikerrel. Az oltóanyag genybaktériumok higitott kulturája, a melyet a betegek bőre alá fecskendez a professzor. A beoltások után a betegeknél állítólag az étvágy és a testi funkciók javulása mutatkozik, s a mi fő: a beteg lelkiállapota tetemesen jobbra fordul. Wagner tanár kísérleteit a legnagyobb óvatossággal és lelkiismeretességgel folytatja s eredményüket egyelőre nem hozza nyilvánosságra.

— Hogyan érzi magát Bismarck? A „Berliner Neuesten Nachrichten“ egy budapesti lap azon jelentésével szemben, hogy Bismarck herceg fizikai és szellemi ereje a hercegné halála óta nagyobb mérvben szenvedett volna, kijelenti, hogy ezen állítás köhölt. A herceg milyen fájlalja ugyan a veszteséget, de sem fizikai, sem szellemi ereje nem hanyatlott, sőt még az orvosnak sem kell nála nagymérvű fizikai depresszióval foglalkozni.

— A hózivatar. Budapestén olvadásnak indult a hó s az országból sem jelentenek nagyobb havazást és hózivatar. A 10sz idő úgy látszik, délre vonult. Algirból, Erzsébet királyasszony tartózkodása helyéről jelentik, hogy egész Algirban erős havazás és hózivatar dúl s nagy kárt okoz mindentelé. Civita Vecchiából telegrafálják, hogy az épülő új kikötőben tetemes kárt tett a hóvihár. A kikötő gátján emelt új fal kétszáz méter hosszúságban romba dőlt.

— Ezer munkás kenyér nélkül. Pozsonyból írják: Nagy izgalmat és iedelmet okoz a munkások közt az a hír, hogy a Róth György-féle nagy tölténygyárt felosztalja a tulajdonos és Morvaországban vagy Alsó-Ausztriában fog gyárt alapítani. Róth Györgyöt ez elhatározásra az vitte, hogy szerfelett nagy adót kell fizetnie. Előbb 3000 frtot fizetett kir. adó fejében, 1890. 91 és 92-ben már 5000 frtot és 1893-ban 15000 frtra emel-

ték azt, úgy hogy a czég most az összes pó lékokkal együtt fizet 30000 frt adót, tehát naponta majdnem 100 frtot. Róth György, ki e terhet nem bírta viselni, felebbezett a pénzügyigazgatósághoz s elutasították. Ep úgy járt a többi instancziáknál s a pénzügyminiszteriumnál is. Most, hogy kikerülje a bukást, elhagyja Pozsonyt, s ez által ezer munkás veszíti kenyér-keresetét.

— Pályázatok. Alügyési áll. a zilahi ügyészségnél 2 hét alatt. Postamesteri állás Szendrőn 3 hét alatt. Telekkönyvvezetői állás a hajduböszörményi járásbírósnál 2 hét alatt. Adótisztai állás a székeskereszturi adóhivatalnál 2 hét alatt. Albírói állás a lugosi járásbírósnál 2 h. a.

HYMEN.

Funkelstein József aradi termény nagykereskedő tegnap déiben váltott jegyet Hódmező-Vásárhelyen Böhm Samuel ottani takarékpénztári-igazgató és földbirtokos bájos leányával, Gizella kisasszonnyal.

Okolicsányi Lajos szabolcsmegyei földbirtokos f. hó 9-én tartja eljegyzését Makón Lonovics Ilona kisasszonnyal, Lonovics Albert osánadmegyei árvaszéki elnök és földbirtokos bájos leányával.

Csillag Antal kövegyi községi jegyző eljegyezte Cs. Palotán, Buj György igazgatótanító szép leányát, Paulina kisasszonyt.

Weiss Sándor tanczi kereskedő eljegyezte özv. Baumann Erzsébet kedves leányát, Helén kisasszonyt.

GYÁSZROVAT.

† Klen Imre honvédhadnagy, ki a 4-ik honvéddalozezrednek Borosjenőn állomásozó zászlóaljánál szolgált, mint részvétellel értesülünk, a budapesti klinikán hosszas szenvedés után elhunyt. Nyugodjék békével!

† Lörlincz Menyhért Minorita áldozó-pap, kit Aradról Imreghre helyeztek át, mint részvétellel értesülünk, elhunyt. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradvidéki tanítóegylet aradi fiók-bizottsága f. hó 10-én, d. e. 9 órakor, az njelepti közs. iskolában ülést tart, melyre a bizottság tagjait van szerencsém tisztelettel meghívni. Az ülés tárgyai. 1. Ertekezés „Az olvasás-tanítás módszerének elveiről Wlacsil Károly igazg. tanító által. 2. Az olvasás-tanítás módszerének gyakorlati alkalmazása az újtelepi közs. isk. IV. osztályában ugyancsak Wlacsil Károly által. 3. A bemutatott módszer feletti elvi megállapodás czéljából bizottság kiküldése. 4. A jövő ülés főtárgyának megállapítása. 5. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése. 6. Esetleges indítványok. Arad, 1895. január 7-én. Csik János t. biz. elnök.

(*) Az aradi dalegylet közgyűlése. Az „aradi dalegylet“ vasárnap délután tartotta rendezévi közgyűlést a tagok tömeges részvétele és nagy érdeklődése mellett. A gyűlést Hammedly Ferencz nyitotta meg rövid üdvözlő szavakkal. Megnyitó után Molnár Lajos egyleti titkár olvasta fel évi jelentését. A jelenléti szerint a dalegylet választmányja 11 ülést tartott, melyeken 55 ügy darabot intéztek el. Közreműködött a Kossuth Lajos elhalálózása-kor Aradon tartott gyász istentiszteleten. Résztvett a temesvári dalversenyen, honnan a harmadik díjat hozta haza. A dalárdisták fumei kongresszusán a dalegylet Zemplényi Sándor elnök és Remetey F. Károly dr. tiszteletbeli elnök által képviseltette magát. Az elmúlt évben volt a dalegyletnek 20 működő és 81 pártoló tagja. A pénztárban van 76 frt készpénz. Az ügyesen összeállított jelentést a közgyűlés tudomásul vette és ugy Sztriberny János pénztárnoknak, valamint a régi választmányának a felmentvényt megadta. Következett a választás, melynek eredménye a következő: Egyhangulag megválasztották elnöké: Zemplényi Sándor, első alelnökké: Hammedly Ferencz, másodalelnökké: Tóth Mihály, ügyésze: dr. Barabás Béla, ellenőrré: Süss Lajos, karnagyja: Kovács Pál, titkárrá: Molnár Lajos, tiszteletbeli taggá: Bóth Lipót, a választmány tagjairá: Petz Kálmán, Schwartz Zsigmond, Körössy Mihály, Steigerwald Lajos, Kaiser Lipót, Fitus József, Brezovits János, Georgiades Józ-

zsef, Porczán Lajos, Kovágó István, Jókai Károly, Steindl Károly. Pótagok: Hadady Lajos, Weinberger Ferencz, Steigerwald Alajos, Knizse Imre és ifj. Schóór Béla.

(*) Az aradi első temetkezési és betegsegélyző egyesület vasárnap délután tartotta meg igen élénk részvét mellett választmányi ülését. Kohn S. N. elnök a gyűlést megnyitván, Tedeschi Viktor az egyesület népszerű alelnöke emelt szót úgy saját valamint a választmány nevében üdvözölve a fáradságos Kohn S. N. elnököt születése napja alkalmából. Zajos éljenzés követte e szavakat, melyekre Kohn elnök meleg szavakban mond köszönetet, ígérve miszerint szent kötelességének tartja az egyesület érdekében az eddigi uton tovább haladni. Olvastattak a pénztári, betegápolók jelentései, melyek minden irányban az egyesület kedvező helyzetét tükröztetik vissza. Barth Lajos választmányi tag felhívja a választmány figyelmét amakörülményre, hogy f. é. szeptemberben lesz az egyesület huszonöt éves fennállásának jubileuma. Kohn elnök hazafias beszédben vonatkoztatva Barth szavaira a jubileumot a menház megnyitásával óhajtja egyben ünnepelni a millenniumi ünnepélyekkel, igéri az ügy iránti élénk érdeklődését. Számos új tag bejelentése után elnök az ülést berekeszté.

MULATSÁGOK.

Tornászok táncestélye.

— Február 9-én. —

Az idei farsangi mulatságok hivatalos első fecskeje az a zártkörű táncestély lesz, melyet az aradi tornaegyesület rendez, melyről, — ha viszapillantást vetünk az előző években rendezett tornász-táncestélyekre, már eleve elmondhatjuk, hogy egyike lesz a farsang legsikerültebb mulatságainak.

A rendező bizottság mely vasárnap délután 3 órakor a Vass-kávéház külön helyiségében a tagok élénk részvétele mellett ülést tartott, mindent elkövet arra nézve, hogy a táncestély családias jelleggel bírjon.

A mulatság február 9-én fog megtartatni. A 67 tagból álló rendező bizottság Arad város számottevő ifjaiból lett összeállítva kik a bálók terén szerzett érdemeik folytán elég garanciát nyújtanak a hölgyeknek arra nézve, hogy jól fognak mulatni.

A bizottság elnökévé Mártiny József akadályoztatása folytán Robicsék Gusztáv dr. nagy lelkesedéssel megválasztott, — kinek elnöklése alatt Steiner Pál dr., Nagy Sándor, Vangyel Géza, Hollósy István, Matúsik Márton, Rausch Kálmán, Lengyel Sándor dr., Isztray Géza, Darányi János, Sugár Jenő, Káldy Gyula dr., Vizy Ferencz, Groszmann Gyula és Kresztics Arzén tagokból álló bizottság lett megbízva a meghívók kibocsátásával.

A bizottság a személyjegyet 2 forintban, — a családjegyet pedig 3 forintban állapította meg.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 8. (Kedd) Don Caesar de Bazan, vígjáték.

Január 9. (Szerda) Fra Diavolo, opera.

Január 10. (Csütörtök) Erdőszépe, szimfónia.

Január 11. (Péntek) A fősvény, vígjáték.

Január 12. (Szombat) A bánymester, operette, (elsőszőr.)

Január 13. (Vasárnap) Déltűn: Liliomfi, énekes vígjáték; este: A bánymester, operette, (másodikszőr.)

* Bihari Akos — kolozsvári — vendégszerepléséről így ír a „Kolozsvár”: Coppée Ferencz drámáját, „Severo Torelli“-t, láttuk az este. A czimszerepben Bihari Akos (Aradról) mutatkozott be a kolozsvári közönségnek. Természetes, hogy egyetlen előadás után Bihari Akosnak, ki — úgy tudjuk — szerződéses czéltől lépett föl, tehetségére határozott véleményt nem mondhatunk; azonban annyit konstatálhatunk, hogy egyes jeleneteiben figyelemre méltó drámai erőt árult el. Megfelelő színpadi alakja és tiszta organuma szintén jó hatást tettek; szavallatában, mozdulataiban kissé túloz, de ezt könnyen lesohajtja. A közönség, mely különben föltűnően kis számu volt, rokonszenvesen fogadta a fiatal színészt. Mint mi értesülünk, Bihari-t virágvasárnapjától kezdve szerződtette a kolozsvári nemzeti színház igazgatója.

* Az „Ország Világ” új évi száma tartalmában és kiállításban egyaránt az eddigi fényes kiállítást is felülmúlja. Mindjárt az új borítékon találunk Görög Lajos festő művésznök remek czimképét. E remek képhez méltán sorakozik, Görögnek egy második eredeti rajza, valamint a szebbnél szebb, és érdekesnél érdekesebb képek egész sorozata. E számban kezd meg az „Ország Világ” Csengey Gusztáv „Bárványképek” című regényét továbbá elbeszéléseket, novellákat, rajzokat találunk, Malcomes Gizella báróné, Sas Ede, Halasi Viktor, Adorján Sándor stb. jeles íróink tollából. Versek Prém Józseftől, Budai Lászlótól Csornay Zoltántól és Móróc Jenőtől találunk. Ugy értesülünk, hogy az „Ország Világ” előfizetői, azok is kik most fognak csak a lapra előfizetni, megkapják nemcsak a karácsonyi díszszámot, de még megkapják újví a jándékul Budai Lászlónak „A reformator” című díszkötését és remek kiállítású regényét is. Ennek a regénynek egymaga bolti ára 3 korona. Sha tekintjük, hogy az „Ország Világ” előfizetési ára negyedévre csak 2 frt, úgy azt tapasztaljuk, hogy az előfizetők sokkal többet kapnak, mint a menyinyi az előfizetési összegnek megfelelő. Ezért a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az „Ország Világ” kiadóhivatala Budapest V. Hold u. 7. sz. Mutatványszám ingyen.

SPORT.

+ Az idei aradi versenyek. A magyar lovaregyesület és az urlovasok szövetsége már kitűzte az idén tartandó lóversenyek határnapjait. A két sportegyesület összesen 48 versenynapot tart. A radon október hó 26-án és 27-én lesznek az idei versenyfuttatások.

+ Szerencsés vadászat. Békés-Gyuláról írják, hogy Wenckheim Frigyes grófnak békési, kigyósi, széku dvari és portaleki uradalmában a múlt hetekben két vadászatot tartottak, a melyeken nem kevesebb, mint 16.448 vad került terítékre. Ezek közt volt 5 özbök, 18 suta 13.163 nyul, 2965 fácán, 285 fogoly, 2 tuzok, 9 róka, 1 szalonka. A nagy sikerű vadászatokon részt vettek Wenckheim Frigyes grófnak kívül Deseffy Aurél gróf, Esterházy Béla gróf, Esterházy László gróf, Almásy Dénes gróf, Wenckheim Géza gróf, Wenckheim Dénes gróf, Wenckheim Józsi gróf, Almásy Imre gróf, Tallian Béla, Trautenberg Frigyes báró, Vecsey Miklós báró, Szegedy György, Inkey Antal, Sztraka György, Ladics György, Varságh Béla és Untervéger Péter.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, január 7. (Saj. tud. táv.) A király vasárnap reggel öt óra 40 perczkor külön udvari vonaton, a melyet Ludvig Gyula elnök vezetett, Bécsből Budapestre érkezett. Kiséretében voltak Paar Ede gróf és Bolfras főhadsegédek és több udvari fourir.

A nyugoti pályaudvarban fogadtatására megjelentek: Beniczky Ferencz pestmegyei főispán, Ráth Károly főpolgármester, Sélley Sándor dr. főkapitány és Daróczy állomásfőnök.

A király, ki igen jó szinben van, katonásan üdvözölte a megjelent urakat. Beniczky főispántól azt kérdezte, hogy van-e sok hó?

Néhány percnyi ott időzés után a király beült a rá várakozó udvari kocsiba s felhajtattott a várba.

A király kíséretében a kabinetiroda részéről tegnap reggel Marzó udvari titkár érkezett meg, ki a december 31-én Bécsbe utazott Demelus udvari titkárt váltotta fel és a csütörtökön tartandó kihallgatásra az előjegyzéseket végzi.

Budapest, január 7. (Saj. tud. táv.) Mária Terézia főhercegnő is Budapestre szándékozik utazni, sőt már jelzik is Budapestre érkezését. Ezzel a hírrel kapcsolatban, ha nyomtatásban még nem is,

de szóval már hangoztatják, hogy a főhercegnő budapesti útjának különös jelentősége van a klerikálisokra nézve. E hírek szerint a főhercegnő egyike azoknak az udvarnál akik a klerikális intencziókat propagálják s ha tehát a válság tetőpontján a főhercegnő Budapesten megjelen, ennek nem adhatnak más magyarázatot, minthogy ezeket az intencziókat óhajtja itt is előtérbe állítani.

Mondanunk sem kell, hogy e szóbeszéd egyéb sem, mint szóbeszéd. Más udvari betolyásról, mint az egyedüli alkotmányos befolyásról beszélni sem lehet, legkevésbé jelenlegi uralkodónk jogára alatt. Nem tekinthető tehát ehhez a hírhez fűzött kombináció egyébnek, mint hangulatcsinálásnak, amely bizonyos fakciók érdekében történik.

Budapest, január 7. (Saj. tud. táv.) Mária Valéria a rendes gyorsvonattal délután kétórákor megérkezett. Az állomáson a király fogadta főhadsegédével, honnét a közönség éljenzése között felhajtottak a várba.

Budapest, január 7. (Saját tud. táv.) A „Budapesti Tudósító” jelenti: A király ma délelőtt 11 órakor Tisza Kálmánt hosszab, és 12 órakor Szapáry Gyula grófot fogadta külön kihallgatáson.

A képviselőház a f. hó 9-ikére kitűzött ülést minden esetre megfogja tartani; mivel azonban egyáltalán nincsen kilátás arra, hogy addig egy új kabinet bemutatkozassék, a háznak ismét el kell majd napolni a képviselőház üléseit bizonytalan időre, addig a míg az új kabinet megalakult.

Amennyire tisztázva vannak ma az összes elvi kérdések: ép oly bizonytalan ma még az, hogy miként fog dönteni a felsége a kabinet alakítással való megbízásnak tekintetében, mert az utóbbi napok eseményei nem hozták meg az e részben várt felvilágosító fordulatot.

Az összes körülmények pontos mérlegelése mégis mindenkivel megértette, hogy oly együttes működés, illetőleg új pártalakulás lehetetlenség oly időben, midőn nemcsak azon eltérések volnának általában kiegyenlítendő, melyek — igaz nem követelik a nemzeti párton az elvek feláldozását, — de melyek a két párt nézetei és program pontjai közt még is léteznek, hanem azonkívül még az el nem intézett egyházpolitikai javaslat tekintetében oly aktuálissá vált differenciák is áthidalhatlan akadályt képeznek.

Ennélfogva komolyan csak arról lehet szó, hogy a szabadelvű párt soraiból, programjának változatlanul fenntartásával alakittassék az új kabinet azon missióval, hogy a hátralevő két egyházpolitikai javaslatot mielőbb változatlanul a végleges elintézéshez juttassa, a költségvetést mielőbb letárgyalja és azután az oly számos és fontos másnemű reformmunkálatához fogjon.

Erre a szabadelvű pártnak teljesen elegendő az ereje és szilárdsága, még ha nem is csatlakoznék hozzá Szapáry Gyula grófnak kis fractiója, a kit most a házassági jogról szóló javaslat választ el a szabadelvű párt álláspontjától, tehát ez egyetlenegy kérdés. Feltehetőnek sem véljük, hogy Szapáry grófnak és néhány elvtársának e csatlakozása a legrövidebb idő alatt meg fog történni.

A legközelebbi idő programjára nézve teljes világosság uralkodik, bárkit is bizzon meg a felsége az új kabinet megalakításával. Hogy kit fog ő Felsége vá-

lasztani, ma még nem lehet előre megmondani; az azonban bizonyos, hogy a szabadelvű párt, a programja alapjára helyezkedő *Khuen-Héderváry* gróf horvát bánt ép olyan tartózkodás nélkül fogja támogatni, mint *Bánffy Dezső* báró képviselőt.

Budapest, január 7. (Saj. tud. táv.) A „Bud. Corr.” jelenti: *Khuen Héderváry* gróf horvát bán ma délután fél ötkor őfelsége által hosszabb kihallgatáson fogadtatott. *Khuen Héderváry* gróf ez alkalommal se bizatott még meg az új kabinet alakításával, de mint kilátásba vett miniszterelnök felhatalmaztatott arra, hogy a szabadelvű párt irányadó tagjaival az esetleges kabinetalakítás módjairól tanácskozzék.

Khuen Héderváry gróf ma este több órát időzött a szabadelvű pártkörben, hol a legbehatóbban tanácskozott *Wekerle* miniszterelnökkel, *Tisza Kálmán*nal, és azután több mint egy órán keresztül *Bánffy* báró házelnökkel.

Héderváry, Széll, Bánffy?

Budapest, január 7. (Saj. tud. táv.) Valahogy szombat óta érthetetlenül megfordult a hangulat. Bizonyosra vette mindenki *Héderváry* gróf miniszterelnökségét aminek több jele, bizonyosra vehető jele volt. Ezek között az a hosszú tanácskozás a volt kabinettel és a szabadelvű párt tagjaival, aminek eredménye annak kijelentése volt, hogy a szabadelvű párt támogatni fogja a liberális alapra helyezkedő *Héderváry*t. Továbbá *Héderváry* mellett szólott az is, hogy a felség tegnap, tehát mindjárt *Héderváry* tanácskozásának teljes sikere után *Budapestre* érkezett. Minden arra mutatott, hogy *Héderváry*-nak sikerült megbízatása utjából az akadályokat elhárítani s így most már következik a régvárt állapot: az új kabinet megalakítása.

Most egyszerre megtelik a levegő olyan hírekkel, amelyek szeretnék elhitetni velünk, hogy ott állunk, ahol *Wekerle* lemondása után közvetlenül: a legnagyobb bizonytalanságban.

Azt mondják, hogy *Héderváry* elé újabb, szombatról vasárnapra olyan akadályok merültek fel, amelyek elvették kedvét a kabinetalakítástól. Hogy mik ezek az okok, arról nem tudnak bizonyosat. Mondják, hogy *Héderváry* sem hajlandó garanciák nélkül belemenni a kabinetalakításba. Garanciául tekinti a felhatalmazást a képviselőház feloszlására, mert a jelenlegi parlamenti viszonyok között — *fuzió nélkül*, ami most az első feladat — csak így tudna kabinetet alakítani. És garanciául tekinti a hátralevő két egyházpolitikai javaslat sorsának biztosítását, mert csak így számíthat a szabadelvű párt többségére.

De mindez persze csak — azt mondják! — Hogy a háttérben mi van, hogy melyek az igazi rugók, azt e pillanatban tudni még nem lehet.

E bizonytalanság dacára azonban vannak sok és pedig számottevő tényezők, akik még mindig *Héderváry* miniszterelnökségét vallják. Ezzel egyidejűleg azonban ismét előtérbe léptek a kombinációk *Széll Kálmán*ról és *Bánffy Dezső* báróról. Tehát szerencsésen visszajutottunk a régi állapotba, abba, melynek a signaturája elejétől fogva az volt:

— *Héderváry, Széll, vagy Bánffy?*

Lehet azonban, hogy mire e sorok nyomdafestéket látnak, vagy talán még hamarabb is, a bizonytalanságból ki fog

válni a jövő embere s aztán oda minden kombináció. Bár úgy lenne. Mert ez a bizonytalanság az elképzelhető legrosszabb esetek között is a legeslegrosszabb.

Ürményi kilépése.

Budapest, január 7. (Saj. tud. táv.) A „Bud. Tud.” jelenti: *Ürményi* Bernát képviselő, — mint értesülünk — ma kilépett a szabadelvű pártból. Egyidejűleg lemondott a képviselőház egyes bizottságaiban birt tagsági állásáról.

Vasut építés.

Kalocsa, január 7. (Saj. tud. táv.) A solti felső- közép és alsójárás érdekeltjei tegnap értekezletet tartottak, amelyben általános helyesléssel fogadtatott gróf *Teleky József* és érdektársainak azon törekvése, hogy a dunamelléki községeket egybekötve, *Bajától Kalocsáig* építendő és így a *Budapest-zimonyi* fővonalba bezakadó vasuti vonal építtessék. Az értekezlet elhatározta, hogy ezen építést anyagi hozzájárulással hajlandó támogatni.

Pusztító tűzvész.

Torzuló, január 7. (Saját tud. táv.) Tegnap a kereskedő városrészben pusztító tűzvész dühöngött, mely a főut legnagyobb részét elpusztította. Két tűzoltót a tűz megölt. A kárt egy millió dollárra becsülik.

Osztrák és magyar szocialisták.

Bécs, január 7. (Saj. tud. táv.) Az osztrák-szocialdemokrata párt vezetősége megállapodott a magyar pártvezetőséggel az egyöntetű eljárásban a választási jog kibővítését illetően. Az erre vonatkozó tüntetések tehát a monarchia mindakét államában egyöntetűen fognak végbemenni. (Hogy milyen tüntetések, arról a távirat hallgat.)

A kolera.

Bécs, január 7. (Saj. tud. távirata.) A legutóbbi két napon *Lembergben* egy betegedés és egy halálozás történt, *Galicia* 13 községében 30-an betegedtek és 16-an haltak meg kolerában.

Albrecht fhg. állapota.

Arkö, január 7. (Saj. tud. táv.) *Albrecht* főherceg állapota öröndetes módon javult.

Carnot fia.

Páris, január 7. (Saját tud. táv.) *Carnot* elnök fiát *Beaume*-megyében képviselővé választották.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, január 7.

G a b o n a ü z l e t: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv kedvezőbb volt, az irányzat szilárd lett, elkelt 25,000 mm. néhány krral magasabb áron. E l a d á s o k:

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	300	82.	6.95
"	1800	82.	6.92 ¹ / ₂
"	500	81.	6.92 ¹ / ₂
"	800	81. ⁵	6.95
"	700	81.	6.92 ¹ / ₂
"	400	81.	6.92 ¹ / ₂
"	300	80. ⁵	6.87 ¹ / ₂
"	2000	80. ⁵	6.92 ¹ / ₂
"	1000	81.	6.92 ¹ / ₂
Fehérmegyei	300	79.	6.70
Bácskai	5700	79.	6.90
Raktárokon	1460	79. ⁵	6.77 ¹ / ₂
Oláhországi	3700	75.	5.90
Roze	200		6.80
"	350		6.40

Zab	100	6.32 ¹ / ₂
"	200	5.90

H a t á r i d ő ü z l e t: Tegnap Amerikából szilárd árfolyamokat jelentettek s nálunk ma tetemes szilárdsággal indult az üzlet s tekintettel az élénk készáru üzletre 6—7 krral emelkedett zárlatig. — Tengeri szintén igen szilárdan indult, s tekintettel az igen élénk vásárlási kedvre 5—6 krral zárult szilárdabban. Zab és rozs csekély üzlet változatlan.

Zárul 11 órakor

Buza március—április 1894	7.—7.01
Buza szeptember—október 1894	6.67—6.68
Tengeri május—június 1894	5.51—5.53
Tengeri őszre	6.23—6.24
Zab március—április 1894	6.04—6.06
Zab őszre	6.04—6.06
Káposztarepoze	10.75—10.85

K ü l f ö l d: New-York: buzára ¹/₈—¹/₈, tengerire ¹/₈—¹/₄ szilárdabb, Chicago: buzára ⁷/₈—1, tengerire ¹/₈—¹/₂ szilárdabb. Páris szilárd, Liverpool és London oszdes.

E r t é k t ő z s d e: A tegnapi magánforgalom rendkívül szilárd árfolyamokon folyt le. Ma szintén rendkívül szilárdan indult az üzlet s különösen osztrák hitel részvény emelkedett tetemesen. — Zárul felé némi csökkenés állott be.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	410.—
Magyar hitelrészvény	499.—
Osztrák államvasut	278.—
Rima-Murányi	398.—
Déli vasut	106.—

S z e s z ü z l e t.

— Január 7. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 58.—, kősznyben 58.50 hordó nélkül per 100 liter %, beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, január 7. d. n. 5 óra.

F	a	j	Irányzat	
			100 kg. ár	frttól frtig
Buza bánási új			6.80	6.85
Buza tiszavidéki			6.85	6.90
Buza pestvidéki			6.80	6.85
Buza fehérmegyei			6.80	6.85
Buza bácskai			6.70	6.85
Roze új, I-ső rendű			5.35	5.40
Roze új, II-od rendű			5.80	6.35
Arpa takarmány			5.80	6.—
Arpa égetni való			6.25	6.80
Arpa sörfőzdei			7.15	8.15
Zab			5.85	6.25
Tengeri bánási			5.95	6.09
Tengeri másnemű			5.90	6.95
Káposzta-repoze bánási			—	—
Köles			6.—	6.60
Buza szept.-okt.			6.89	6.70
Buza márcz.-ápr.			7.02	7.04
Buza máj.-jun.			5.58	5.55
Roze szept.-okt.			6.04	6.06
Tengeri jul.-aug.			—	—
Tengeri aug.-szept.			—	—
Tengeri októberre			—	—
Zab márcz.-ápr.			6.25	6.27
Zab szept.-okt.			—	—
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			10.85	10.70

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. G. (Györök) A mulatságról tudósítást kérünk beküldeni s nem a felülírók névsorát. Ez utóbbit nagy ritkán szoktuk csak közölni, mert drága a helyünk.

Sz. K. (Deés) Köszönjük szépen, b. ohajja szerint fogunk intézkedni. Üdvözljük!

Aradvárosi

Évadbérlet
95. szám.

színház.

Havibérlet
15. szám.

Kedden, 1895. január 8-án

Don Caesar de Bazan caraffai gróf
és **Maritana az utcai énekesnő.**

Vigjáták 5 felvonásban. Irták: Dumanoir és Dennery.
Fordította: Diósy.

Kezdeté 7 órakor.

Felölös szerkesztő: **Vass Géza.**

26532/1894.

Hirdetmény.

Városunk közönségének ezennel tudomására hozzuk, hogy azon magánosok, kik saját házi szükségletükre a közbánádon hentes által sertést vágatnak, tartoznak a városi fogyasztási adó felügyelőségtől előzetesen igazolványt beszerezni, mert különben a vágás a fogyasztási adó befizetését igazoló bárca nélkül meg nem engedtetik.

Arad, 1894. decz. 15.

A városi tanács.

Elutazás végett

butorok

azonnal eladók.

Templom-utca 9. sz. I. emelet 14-ik ajtó.

25454/1894.

Pályázati hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 70807/94. sz. intézvénye nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy háboru idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükséglet fedezhetése céljából, és hogy a katonai élelmező szolgálatra alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. évi XX. t.-cz. 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5. §-a értelmében már békében kijelölhetők legyenek a népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre önként jelentkeznek.

A felvételi feltételeket tartalmazó részletes pályázati hirdetmény a városi levéltárban 157/1894 irattári jel alatt van elhelyezve, hát azt az érdekeltek betekintheik.

Arad, 1894. december hó 21.

A városi tanács.

Ternoval járás főszolgabírójától.

2483/894.

6. 1—3.

Arverési hirdetés.

Melynél fogva közhírré tétetik, hogy Draucz község volt urbéreseinek tulajdonát tevő erdő területből 600 hold 27 □-ölnök rendkívüli kihasználása a nagyméltóságú m. kir. földmivélségi miniszterium által engedélyezettvén, a kihasználni engedélyezett terület fatermékének eladására Draucz községéhez határidőül 1895. évi január hó 12-ik napjának d. é. 9 órája azzal tűzetik ki, hogy a feltételek az árverés napjáig a hivatalos órák alatt ugy hivatalomban, mint Draucz körjegyzőségi irodában betekintheik.

Ternova, 1894. december 28.

Kiss
főszolgabíró.

26389/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivélségi m. kir. miniszter ur 75862/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik hogy a morvaországi cs. és kir. helytartóság f. évi november hó 22-én 40923. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi hasított körmü állatok (kivéve a ragadós tüdőlobbalt fertőzött törvényhatóságok területéről származó szarvasmarhákat) azonnali levágás céljából vasuton mindazon morvaországi városokba bévhetők, melyekben állat orvosi felügyelet alatt álló közbánáid van.

Arad, 1894. évi december hó 15.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—52

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 28 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7% amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén felhivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórassék, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hómennyiség lerakóhelyeül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élővíz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élővíz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla
alkapitány.

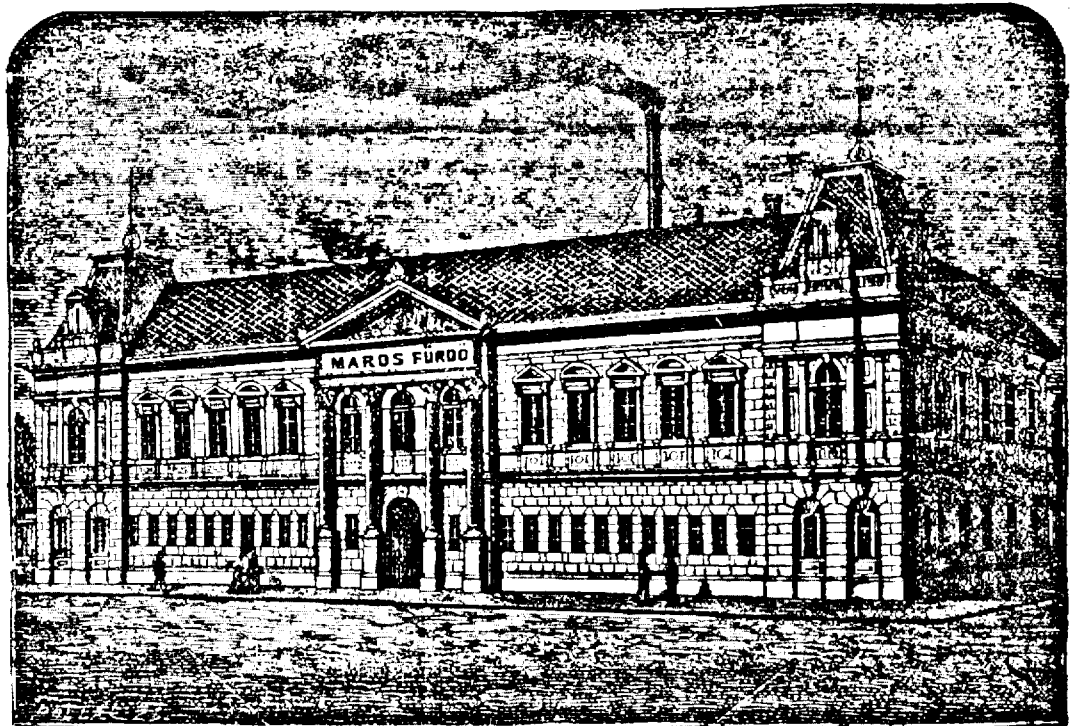
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket feldíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likaosai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosittatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltattak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyittattik. Előjegyzni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Egy útszék-jegy	— frt 40 kr.	Vas és méor-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	3 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnyitás	
Masszsát egy személy	— frt 70 kr.	nyáron reggeli 8 óraker.	
		télen reggeli 7 óraker.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utozai, parkettával kipedolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 — 13